

[Morten Lange.]

jævnt hen godt, og derfor skulle der egentlig ikke være anledning til en meget stor debat om spørgsmålet. Det meste af det, man diskuterer på grundlag af, er en konsekvens af den lovgivningsmæssige ramme, der ligger omkring disse institutioner, og måske snarere mindre et kendskab til, hvorledes det faktisk foregår.

Det er muligt, at der eksperimenteres en del inden for den højere uddannelse i øjeblikket, efter mit skøn nærmest for lidt. Det er muligt, der findes forskellige steder, hvor hverken styrelseslov eller andet fungerer godt. Det svarer nøjagtigt til den situation, vi altid har haft ved de højere læreanstalter. Dengang der var det ægte professorvælde, hændte det jo af og til, at der var en professor, der var mindre snedig, eller hvad vi nu skal karakterisere ham for; ham hang man så på i 30 år. Et dårligt demokratisk organ har den fordel, at det kan man skille sig af med.

Vi har her i folketinget i vid udstrækning koncentreret os om at lægge de højere uddannelser ind i samlede centre. Det er naturligvis en helt klar og rimelig ting at gøre for de nyskabelser, der opstår i denne tid. For de gamle uddannelsesinstitutioner er det mindre afklaret. Man har søgt det gennemført ved at finde et magisk ord og tro, at så klarede de sig nok. Det magiske ord, som alle er tilhængere af, hedder basisuddannelse, og den, der i denne debat ikke er tilhænger af basisuddannelser, han er med det samme en skurk, der har sat sig uden for det gode selskab, så jeg må hellere sige, at det er jeg skam også tilhænger af.

Men så spørger jeg derefter nysgerrigt: hvad er det for noget? Se, det er meget forskelligartet. Det, man har koncentreret sig om, er nok den håbløse variant, det er en 2-årig basisuddannelse, som, bliver det som regel tilføjet, skal give erhvervskompetence. Ingen har endnu sagt til hvilke erhverv, og hvilket indhold den følgelig skulle have, hvordan den så skulle afstemmes med de videregående uddannelser, der skulle bygges ovenpå, uden at give studietidsforlængelser osv. Alle modeller kan gennemføres. Nogle er meget sværere end andre. Det er væsentlig nemmere og formodentlig også væsentlig sikrere at følge Ålborgmodellen med en 1-årig basisuddannelse. Jeg vil tro, at det er

et sundt og meget spændende forsøg, og jeg vil i hvert fald nemmere være i stand til at beskrive en lang række forløb på den baggrund end på den 2-årige baggrund.

Man kan også vælge en 3-årig basis, som rent klart vil have en direkte erhvervskompetence; så kommer man meget tæt over til det engelske og amerikanske system med en bachelorgrad, som derefter kan overbygges for en ret beskeden del af dem, der har fået den. Det kan lade sig gøre. Det er muligt; det er et bedre system end det, vi har i øjeblikket, og det er i hvert fald noget, som vi også skulle dyrke i fuld alvor og indgående.

Men altså, vi skal bare være klar over, at selv inden for denne begrænsning, hvor jeg kun har sat år på, findes der så mange varianter, som er aldeles forskellige i deres virkning og i deres muligheder, så hver gang nogen til debatten siger basisuddannelse, bør man med det samme se kritisk på vedkommende og spørge: hvordan? med hvad formål? med hvad indhold? osv. Så kan det ske, vi får en meningsfuld diskussion.

Det er skam svært, for jeg mener, at det første problem, vi må have klaret, er: hvorledes vil en basisuddannelse fungere på lærerområdet? Det er det største uddannelsesområde inden for den højere uddannelse, så langt endda; og så længe man ikke knytter disse forskellige uddannelsestyper sammen i en basisuddannelse, har man overhovedet ikke løst noget som helst problem, hvad angår basisuddannelser på det væsentlige afsnit inden for de højere uddannelser. Det forudsætter jo igen, at vi så nogenlunde skal vide, hvad det er for en skole, vi skal uddanne til om 5 eller 6 år. Så vidt jeg husker, er vi ikke rigtig færdig med den sag heller.

Men jeg kan sige det ganske enkelt: det er min opfattelse, at vi må have en integreret læreruddannelse, og at det haster, og at vi derudover må stille efter en skole, hvor man har et integreret lærerkorps, hvor lærere med flere forskellige typer af uddannelse deler undervisningen imellem sig. De stive grænser af delvis fagforeningsmæssig karakter, vi lever med i øjeblikket, er ikke særlig praktiske, ikke særlig fornuftige og svarer slet ikke til den integreringsdebat, vi i dag fører, hele spørgsmålet om universitetscenter-tanken osv. Så altså, hvis man ikke er parat til at løse det problem, kan man lægge det meste af strukturdebatten hen på et stiltfær-